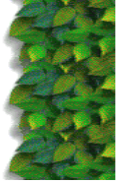

RNDR. LUKÁŠ MERTA, PH.D.

Biologické posudky

Výtisk č. 1

Rozšíření lyžařského areálu Filipovice – 2. etapa

Hodnocení vlivu záměru dle §45i zákona č. 114/92 Sb.

Září 2008

Objednatel:

B.P. SKI s.r.o.
V Zahradách 228
790 84 Mikulovice

Zpracovatel:

RNDr. Lukáš Merta, Ph.D.
Biologická hodnocení
Mrštíkovo nám. 53
779 00 Olomouc
tel.: 776 112 559
e-mail: l.merta@post.cz

V Olomouci, 15.9. 2008

.....
RNDr. Lukáš Merta, Ph.D.

RNDR. LUKÁŠ MERTA, PH.D.
Mrštíkovo nám. 53
779 00 Olomouc
Tel.: 776 112 559
IČ: 706 22 485, DIČ: CZ7411295518

Zpracovatel tohoto hodnocení je držitelem autorizace k provádění posouzení podle §45i zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, udělené Ministerstvem životního prostředí (č.j. 630/1677/05).

Obsah

1. Úvod, metodika práce	2
2. Identifikace dotčených lokalit soustavy NATURA 2000	4
3. Vyhodnocení přítomnosti předmětů ochrany v dotčeném území	7
4. Charakteristika záměru	8
5. Vyhodnocení vlivů záměru na lokalitu a předměty její ochrany	12
6. Vyhodnocení kumulativních vlivů	13
7. Návrh opatření minimalizující negativní vlivy (zmírňující opatření)	14
8. Shrnutí a závěry	15
9. Použitá literatura	16

FOTOPŘÍLOHA

1. Úvod, metodika práce

Předložené hodnocení vychází z ustanovení zákona č.114/1992 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., v platných zněních, směrnice o ptácích 79/409/EHS, směrnice o stanovištích 92/43/EHS a metodických doporučení MŽP ČR a Evropské komise (viz ANONYMUS 2001a, 2001b). Hodnoceným záměrem je rozšíření lyžařského areálu Filipovice – 2. etapa (Olomoucký kraj). Záměr je podrobně specifikován v kapitole 4.

V území dotčeném přímo i nepřímo záměrem byl proveden terénní průzkum a byly vyhodnoceny vztahy mezi záměrem a potenciálně ovlivněnými lokalitami soustavy NATURA 2000 a jejich předměty ochrany. Průzkum zájmového území probíhal v srpnu roku 2008. Terénní průzkum byl zaměřen na zjištění přítomnosti předmětů ochrany v dotčeném území a zhodnocení charakteru přírodních stanovišť jakožto jejich potenciálního biotopu. Průzkum výskytu ptáků (jeřábka lesního a chřástala polního) byl založen na analýze stanovišť a registraci jejich přítomnosti na základě hlasových projevů samců. Hlasové projevy samců byly provokovány zvukovou nahrávkou, produkovanou za pomoci audiotechniky (přenosný magnetofon). Maximum pozornosti při průzkumu výskytu jeřábků bylo soustředěno do brzkých ranních hodin, kdy jejich aktivita (včetně hlasových projevů) dosahuje maxima. V případě chřástalů byla pozornost soustředěna naopak do večerních a nočních hodin, kdy je aktivita ptáků nejvyšší. Kromě hlasových projevů byla pozornost věnována také pobytoým značkám (trus, stopy). Důležitým zdrojem o výskytu jeřábků a chřástalů v zájmovém území byly také informace, poskytnuté pracovníkem Správy CHKO Jeseníky (Mgr. Ladislav Hajný - zoolog) a Lesů ČR - Lesní správy Jeseník (ing. Vítězslav Pánek - revírník). Tyto informace byly získány na základě telefonických rozhovorů.

Za referenční cíl pro vyhodnocení vlivu posuzovaného záměru na EVL a PO bylo v souladu s metodickými doporučeními Evropské komise a platnou legislativou zvoleno zachování příznivého stavu z hlediska ochrany pro předměty ochrany EVL a PO (typy přírodních stanovišť, evropsky významné druhy, ptačí druhy). Metodou pro vyhodnocení vlivů záměru bylo zvoleno tabelární bodové vyhodnocení s doprovodným komentářem. Bodové hodnocení je v souladu s metodikou hodnocení významnosti vlivů (ANONYMUS 2007).

Použitá stupnice vyhodnocení významnost vlivů

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Vylučuje schválení záměru (resp. záměr je možné schválit pouze v případech určených dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje

		druhu. Vyplyvá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu – záměru, opatření atd.).
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje schválení záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Záměr, resp. její dílčí úkoly nemají žádný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze vyhodnotit	Díky obecnosti zadání záměru (nebo jednotlivých úkolů) či nedostatku detailních údajů u konkrétních záměrů není možné hodnotit jejich vlivy.

Mezi základní podklady pro vypracování předkládaného hodnocení patřil zejména následující materiál:

ROZŠÍŘENÍ LYŽAŘSKÉHO AREÁLU FILIPOVICE 2.etapa – oznámení záměru dle §6 zákona č.100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Zpracovatel: Ing. Ivo Kašpar, ATEA Projekt Jeseník, Březen 2008. 17 stran.

Detaily záměru byly telefonicky konzultovány se zástupcem investora (ing. Páral). Biologická data týkající se lokalit soustavy NATURA 2000 a předmětů jejich ochrany byla získána z odborné literatury a veřejně přístupných portálů, mezi které patřily zejména:

<http://www.natura2000.cz>

<http://www.nature.cz>

<http://www.env.cz>

<http://www.birdlife.org>

<http://www.cenia.cz>

2. Identifikace dotčených lokalit soustavy NATURA 2000

2.1. Identifikace potenciálně dotčených EVL

Jedinou EVL, která by mohla být potenciálně dotčena plánovaným záměrem, je **EVL Keprník** (kód lokality: CZ0714075). EVL Keprník, jejíž plocha činí cca 2543 ha, se rozprostírá na zalesněných kopcích západně od Filipovic. Nejbližší hranice EVL je od hodnoceného záměru vzdálena cca 500 m. Předmětem ochrany území je celkem **7 stanovišť** a jeden druh živočicha - brouk **střevlík hrbolatý** (*Carabus variolosus*). Stanoviště, jež jsou předmětem ochrany EVL a jejich rozlohu v rámci lokality uvádí následující přehled:

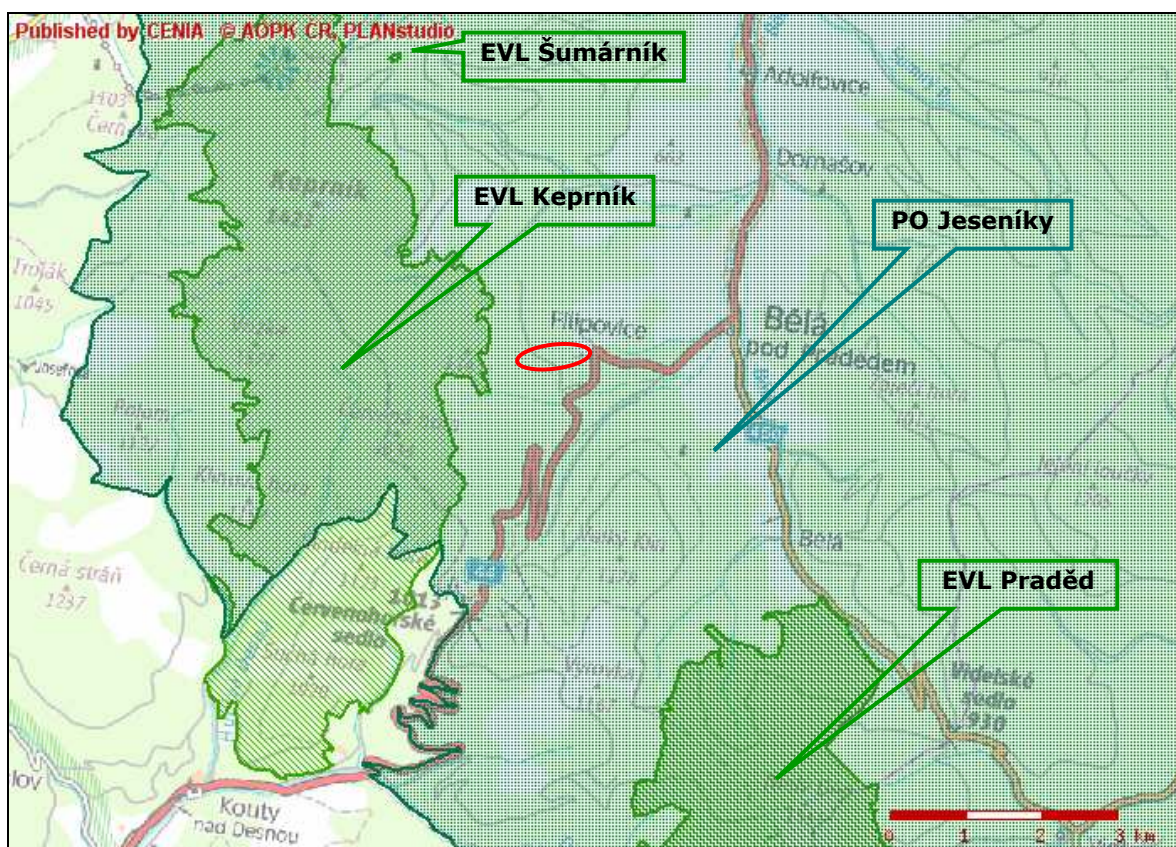
Alpínská a boreální vřesoviště	21,9 ha
Silikátové alpínské a boreální trávníky	10,3 ha
Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně	26,1 ha
Aktivní vrchoviště	3,8 ha
Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i>	177,5 ha
Rašelinný les	76,5 ha
Acidofilní smrčiny (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	1327,3 ha

Potenciální ovlivnění EVL Keprník záměrem na rozšíření lyžařského areálu u Filipovic je dáno blízkostí plánovaného prodloužení vleku a sjezdovky od hranice EVL. Avšak vzhledem ke skutečnosti, že plánovaný vlek i sjezdovka se nachází vně hranic této EVL a také vzhledem k charakteru předmětů ochrany EVL a typu záměru však lze jeho dopad na celistvost lokality a předměty její ochrany již v této fázi vyloučit.

2.2. Identifikace potenciálně dotčených PO

Jedinou ptačí oblastí (PO), jež může být dotčena plánovaným záměrem na rozšíření lyžařského areálu u Filipovic, je **PO Jeseníky**. PO Jeseníky (kód lokality CZ0711017) se rozprostírá na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje a její celková plocha činí 52 228,12 ha. PO Jeseníky je významná především z pohledu výskytu lesních druhů ptáků a druhů horských luk, včetně druhů zasahujících do oblasti údolních niv a pramenišť, luk a pastvin v podhůří. Lesy pokrývají celých 80 % plochy PO. Jedná se však převážně o smrkové monokultury, jen místy se dochovaly zbytky původních bučin, jedlobučin a pod horní hranicí lesa také jeřábových smrčín. Na sz. svazích pohoří se nacházejí rozlehlé imisní holiny, případně poškozené až odumírající jeřábové smrčiny. Významná je přítomnost rašelinišť a vrchovišť. Pro oblast jsou typické četné kamenné sutě, skalní útvary a hluboká údolí horských bystřin s prudkými svahy. Část podhůří je tvořeno mezofilními loukami a pastvinami. Pastviny a louky pokrývají asi pětinu území PO. Hlavním předmětem ochrany PO Jeseníky jsou dva druhy ptáků – chřástal polní (*Crex crex*) a jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*).

Obr. 1: Lokalizace záměru vzhledem k lokalitám soustavy NATURA 2000

Chřástal polní (*Crex crex*) náleží do řádu krátkokřídlých (Gruiformes), čeledi chřástalovitých (Rallidae). Druh je rozšířen od Velké Británie až po Bajkal, jižní hranicí v Evropě tvoří Středomoří, severní hranice probíhá jižním Norskem, Švédskem a Finskem zhruba po 60° severní šířky. V České republice se dnes chřástal polní vyskytuje zejména ve středních a vyšších polohách našich příhraničních hor (Beskydy, Jeseníky, Orlické hory, Krkonoše a Šumava), ale i jinde. Od poloviny 20. století, kdy byl na většině našeho území běžným druhem, nastala silná redukce stavů, a to především v nížinách. Tento trend se patrně zastavil zhruba na počátku 90. let a od té doby dochází k poměrně rychlému nárůstu početnosti i k návratu do mnohých, dříve opuštěných lokalit. V současnosti je jeho početnost na území ČR odhadována na 1500 – 1800 volajících samců, přičemž druhově typické je výrazné kolísání početnosti v jednotlivých letech. Chřástal je tažným druhem zimujícím v jihovýchodní Africe. Na naše území přilétá na konci dubna a zpět na zimoviště odlétá v srpnu až říjnu. Chřástalové hnízdí obvykle 2x ročně. Potravou chřástalů je nejrůznější hmyz a další bezobratlí, zčásti také semena rostlin. Výskyt chřástalů je vázán především na nejrůznější typy luk, řidčeji se vyskytuje v polních kulturách (jeteloviny) a úhorech. Důležitým faktorem vhodnosti stanoviště je výška bylinné vegetace, která musí dosahovat alespoň 20 cm. Důležitým faktorem je také přítomnost mokřin a pramenišť. Ideálním biotopem chřástalů jsou extenzivně obdělávané

louky, zejména pak takové, jež bývají sečené nepravidelně či jsou sečeny v pozdních termínech. Hlavním ohrožením chřástalů je úbytek vhodných luk, brzká či nevhodná seč a používání agrochemikálií. **Početnost chřástalů na území PO Jeseníky je v současnosti odhadována na 100 párů.**

Jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*) je lesní kurovitý pták (nejmenší z tetřevovitých) s palearktickým rozšířením (zejména sibiřským). Rozšíření ve střední a západní Evropě je ostrůvkovité a má zde reliktní charakter. Jeřábek vyhledává zejména starší jehličnaté, listnaté a nejčastěji pak smíšené lesní porosty ve středních a vyšších polohách. Důležitou podmínkou přítomnosti jeřábků je bohaté keřové patro, tvořené např. lískou, olší a bobulonosnými druhy, jejichž plody jsou důležitou složkou jeho potravy. Pro druh je též důležitá přítomnost dobře vyvinutého bylinného patra včetně brusnicovitých rostlin. Součástí jeho biotopu musí být také světliny, zarůstající paseky či lesní cesty. Druh je stálý (na zimu neodlétá), sedentární, s výrazným teritoriálním chováním. Hnízdní okrsky v rámci lesního komplexu dosahuje v optimálních podmínkách (Šumava) velikosti cca 20 – 40 ha. Jeřábci žijí v monogamických párech a hnízdí na zemi. Na zimu se často stahují do blízkosti pramenišť a vodních toků, kde nachází dostatek potravy. Hlavní oblasti s poměrně hojným výskytem v rámci ČR jsou tři. Horské polohy v jihozápadních Čechách zahrnují Novohradské hory, Blanský les a Šumavu. Druhou oblastí jsou Jeseníky, třetí pak představují Beskydy a širší okolí. Díky skrytému způsobu života jsou jeřábci ojediněle zjišťováni i na jiných místech, kde lze předpokládat výskyt trvalejšího charakteru (Krkonoše, Jihlavsko, Plzeňsko). **Populace jeřábků osídlující území PO Jeseníky je odhadována na cca 60 párů.** Pro území CHKO Jeseníky činí tento odhad 70 – 80 párů, pro celý Hrubý Jeseník pak 100 – 130 párů. Pravidelný výskyt jeřábků je zde zaznamenáván v souvislých lesních porostech v rozmezí nadmořských výšek 730 – 1300 m n.m (Koubek et Banaš 2000). Jesenická populace vykazuje stabilní stav. Celkový počet v ČR je v současnosti odhadován na 900 až 1800 párů (Šťastný et al. 2006). Příčin ohrožení jeřábka je patrně více, mezi hlavní patří moderní způsoby využívání lesa a v minulosti i nadměrný lov. Mimořádný význam má také mortalita způsobená přirozenou predací šelmami, dravými ptáky nebo divokými prasaty (Saniga 2002). Ačkoli byl dříve jeřábek u nás patrně více rozšířen, v současnosti není jeho úbytek zjišťován a stavy se zdají být stabilní.

3. Vyhodnocení přítomnosti předmětů ochrany v dotčeném území

Výskyt předmětů ochrany PO Jeseníky v území dotčeném plánovaným rozšířením lyžařského areálu u Filipovic byl hodnocen na základě terénního průzkumu, informací získaných od místně působících ornitologů a také prostřednictvím analýzy vhodnosti přítomných stanovišť pro oba druhy ptáků (chřástal polní, jeřábek lesní).

3.1. Chřástal polní (*Crex crex*)

Z pohledu zastoupení přírodních stanovišť je přítomnost chřástalů teoreticky možná pouze v dolní části zájmového území, kde se nachází luční porosty s rozptýlenými dřevinami. Jedná se o sečené kulturní louky, na části využívané v zimním období jako sjezdové tratě. Luční pozemky jsou děleny liniovými porosty dřevin, vedenými po vrstevnicích (úzké meze se šířkou mezi 2 až 5 m). Louky jsou pravidelně sečeny a luční prost je tak po celou vegetační sezónu nízký. Ve zdejších loukách nejsou přítomny pramenišní ani mokřadní enklávy. Jedná se o fytocenologicky poměrně homogenní luční porost. Z uvedeného popisu vyplývá, že přítomné louky nejsou z pohledu stanovištních nároků chřástalů příhodné. Absenci chřástalů v území potvrzují také vizuální a akustická pozorování (bez nálezu). Také místní znalci území s ornitologickými předpoklady potvrdili, že louky v okolí stávající sjezdové trati nejsou chřástaly osídleny. Nejbližší známou lokalitou chřástalů je PP Filipovické louky, nacházející se při severním okraji Filipovic a přibližně 700 m od území lyžařského areálu.

3.2. Jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*)

Lesní porosty, jež mají být dotčeny prodloužením sjezdovky a výstavbou vleku, jsou monokulturní smrčinou ve věku cca 20 – 25 let. Dotčený smrkový porost je v celé ploše zapojený, bez přítomnosti jakýchkoliv světlin. Kvůli enormnímu zástínu zde zcela chybí bylinné i keřové patro. Přírodní hodnota smrkového porostu je velmi nízká, jedná se více o plantáž stromů než o lesní přírodní stanoviště. Porost je jako hnízdní a potravní biotop zcela neatraktivní pro většinu lesních živočichů včetně ptáků. Toto konstatování platí také pro jeřábka lesního. Na smrkové porosty navazují porosty vzrostlých acidofilních bučin, které se také vyznačují druhově chudým bylinným a keřovým patrem a absencí bobulonosných druhů. Také tyto lesní porosty, byť jsou z přírodního hlediska kvalitní a cenné, nepředstavují pro jeřábky optimální biotop (nedostatek úkrytových a potravních možností). Dalším atributem dotčeného území je absence vodních toků či podmáčeným míst, jež bývají pro jeřábky důležitým biotopem v zimním období.

Jeřábek je stanovištně vázán především na staré lesy s přirozenou věkovou i druhovou skladbou. V hospodářských lesích se soustřeďuje do mladších porostů, jež poskytují vhodné úkryty. Podle zahraničních prací, které se zabývají

stanovištními nároky jeřábků (Åberg et al. 2003; Sachot et al. 2003), sice tito ptáci mohou osidlovat mladé smrkové lesy, avšak vyžadují zde alespoň 5 % příměsí listnatých dřevin. Pro výskyt jeřábků jsou významné také zarůstající paseky, lesní světliny a ekotony s hustě zapojenými křovinami. Jeřábci jsou stálí ptáci, jejich přelety jsou krátké, většinou jde jen o stovky metrů v rámci teritoria. Delší přelety v řádu jednotek km se odehrávají především v zimních měsících, které jsou kritické z hlediska dostupnosti potravy. V tomto období hrají významnou roli stanoviště s porosty lísky, olše nebo břízy jejichž jehnědy jeřábci vyhledávají. Ptáci se v zimě často zdržují v okolí lesních prameništ, kde kromě jehněd olší nacházejí potravu i na podmáčených místech s odtátou sněhovou pokrývkou.

Terénní pochůzkou nebyla v území přítomnost jeřábků zjištěna. Nebyly zde nalezeny ani žádné pobytové značky ptáků. Podle vyjádření zoologa Správy CHKO Jeseníky (Mgr. L. Hajný) se jeřábci v okolních lesích hory Točnicku (na jehož východních svazích je sjezdovka vybudována) vyskytují. Tuto informaci potvrdil také místní revírník (ing. V. Pánek). Podle jeho vyjádření se zde jeřábci vzácně objevují v nadmořských výškách nad 1000 m n.m (nejvyšší nadmořská výška prodlužované sjezdovky bude činit cca 850 mn.m). Početněji se pak jeřábci vyskytují v lesích Keprníku, severozápadně od Točnicku. Ve smrkových porostech, jež mají být dotčeny záměrem, se však dle vyjádření lesního revírníka jeřábci nevyskytují.

4. Charakteristika záměru

Název záměru: Rozšíření lyžařského areálu – Filipovice – 2.etapa
Investor: B.P. SKI s.r.o., V Zahradách 228, 790 84 Mikulovice
Projektant: Ing.Ivo Kašpar, ATEA projekt, Dukelská 1240, 790 01 Jeseník

Lokalizace záměru:

Kraj: Olomoucký
Obec: Bělá pod Pradědem
Katastrální území: Adolfovice, Domašov u Jeseníku

Rozšíření lyžařského areálu je situováno jihozápadně od obce Filipovice. Stávající vlek a sjezdovka, jež mají být prodlouženy, se nachází na východních svazích hory Točník v nadmořské výšce cca 670 – 770 m n.m. V současné době se v dotčené lokalitě nachází jedna sjezdovka a dva vleky, zasněžovací zařízení, večerní osvětlení a obslužné objekty. V dostupné vzdálenosti jsou i parkovací plochy pro osobní automobily v kapacitě cca 25 - 30 míst. Stávající návštěvnost areálu je cca 250 osob/den, průměrné využití areálu je prosinec až březen.

Stávající vleky - základní údaje			
Typ vleku	Délka vodorovná/šikmá (m)	Převýšení (m)	Kapacita (osob/hod)
TLV (rodinný)	210/218	52	450
Sport	425/439	105	800

Stávající sjezdovka - základní údaje			
Plocha - (m ²)	Délka vodorovná/šikmá (m)	Šířka (m)	Převýšení (m)
14.000	570/585	10 - 30	105

Záměrem investora je prodloužení trasy stávajícího vleku včetně výměny technologie za tříseďákovou lanovku a zřízení (prodloužení) sjezdovky. Součástí záměru je i vybudování odstavné plochy pro osobní automobily v kapacitě cca 153 aut. Přípojky inženýrských sítí nebude nutno provádět, budou využity stávající. Komunikace budou taktéž využity stávající. Roční využitelnost areálu zůstane stejná, tedy cca prosinec - březen (v závislosti na sněhové pokrývce).

Projektované kapacity nové tříseďákové lanovky	
Délka vleku	800/828m
Převýšení vleku	215 m
Průměrné stoupání (sklon) vleku	15° = 30 %
Počet podpěr na trati	8+2
Počet závěsů na trati	40
Výška podpěr	8,2 m
Rozteč nosných lan	4,5 m
Přepravní kapacita	1 800 osob/hod
Dopravní rychlost	3,0 m/s
Jmenovitý příkon pohonu	150 kW

Projektované parametry sjezdovky			
Plocha (m ²)	Délka (m)	Šířka (m)	Převýšení (m)
Prodloužení sjezdovky			
9 375	375	25	110
Parametry sjezdovky po prodloužení			
23 375	945	15 - 30	215

Projektované kapacity odstavného stání pro osobní auta	
Počet aut	153
Plocha odstavných stání	2 103 m ²
Plocha komunikací	2 117 m ²
Celková plocha	4 220 m ²

Stavba je navržena jako rekonstrukce a novostavba a je členěna na následující pozemní a inženýrské objekty:

SO 01 – Lyžařský vlek stávající – prodloužení a změna technologie

SO 02 – Rozšíření sjezdovky

SO 03 – Odstavné plochy pro OA

SO 01 – Lyžařský vlek stávající – prodloužení a změna technologie

Jedná se o výměnu technologie za třísedačkovou lanovku a prodloužení stávající trasy vleku o cca 375 m. Vlek bude tvořen středovými stožáry a oboustrannými rameny pro tažné a vratné lano. Vlek bude mít dolní poháněcí stanici a horní napínací stanici. Je navržen typ se stožáry výšky 8,2 m (dle konfigurace terénu). Bude připojen na rozvod NN stávající kabelovou zemní přípojkou. Do točivých částí budou používána výhradně mazadla na bázi lehce odbouratelných olejů.

SO 02 – Rozšíření sjezdovky

Sjezdovka bude rozšířena na pozemky s průměrnou svažítostí cca 30 %. Na pozemcích určených k rozšíření sjezdovky se nachází hospodářský monokulturní smrkový porost ve věku cca 25 let. Plocha nově budované sjezdovky činí cca 0,94 ha. Stávající sjezdovka nebude záměrem dotčena. Při realizaci záměru budou provedeny pouze drobné terénní úpravy v místě dojezdu horní koncové stanice vleku.

SO 03 – Odstavné plochy pro automobily

Jedná se o vymezení ploch pro odstavení osobních vozidel v zimním období. Je navrženo celkem 153 odstavných stání. Plocha nebude realizována jako klasické parkoviště, ale bude navržena s částečným zpevněním povrchu tak, aby byla zajištěna možnost prorostení travním krytem. Jedná se o kombinaci zatravnovacích tvárnic a vibrovaného štěrkopískového krytu se zakalením.

Obr. 2: Lokalizace záměru na podkladu leteckého snímku

	Stávající vlek		Návrh nového vleku BABY
	Prodloužení stávajícího vleku		Stávající sjezdovka
	Návrh nového vleku TLV		Návrh nové sjezdovky
	Návrh parkoviště		

5. Vyhodnocení vlivů záměru na lokality soustavy NATURA 2000 a předměty jejich ochrany

V této kapitole, kterou lze považovat za stěžejní, je hodnocen vliv plánovaného záměru spočívající v rozšíření lyžařského areálu u Filipovic na hlavní předměty ochrany PO Jeseníky (jeřábek lesní, chřástal polní). Toto hodnocení neanalyzuje vlivy na ostatní druhy přítomných ptáků či jiných živočichů a rostlin a nenahrazuje tak biologické hodnocení ve smyslu §67 zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Mezi potenciální vlivy daného typu záměru na oba druhy ptáků, jež jsou hlavním předmětem ochrany PO Jeseníky, patří následující:

1. Rušení v průběhu stavby

Realizační práce při výstavbě vždy představují rušivý faktor, avšak jejich působení je dočasné. Minimalizace tohoto vlivu je poměrně snadná a spočívá ve správném načasování stavebních prací (viz dále).

2. Změna v charakteru biotopů

Realizací záměru na prodloužení vleku a sjezdovky dojde k odlesnění poměrně úzkého pruhu lesa (do 30 m šířky), jenž je dnes zapojenou smrkovou monokulturou bez prokázaného výskytu jeřábka lesního. Podle studií zabývajících se fragmentací stanovišť (Åberg et al. 1995, Åberg et al. 2003) byl pro jeřábka prokázán bariérový efekt odlesněných pásů širších než 200 m. Naopak vykácením úzkého pruhu lesa vznikne v jinak homogenním lesním prostřední světlna, jejíž přítomnost je pro výskyt jeřábků důležitý. Pokud by byl ve vzniklé enklávě bezlesí podpořen růst bobulonosných rostlin (např. v podobě lemů podél lesa), lze dokonce uvažovat o mírně pozitivním vlivu formou atraktivnění území pro výskyt druhu (vznik úkrytových a potravních refugií).

Další změnu v charakteru stanoviště bude představovat výstavba odstavných ploch v blízkosti asfaltové komunikace vedoucí do Filipovic. Plocha, která je v současnosti tvořena kulturní loukou, bude zpevněna za pomoci zatravnovacích tvárníc. Vzhledem k ověřené skutečnosti, že tato louka není stanovištěm chřástalů polních, nepředstavuje výstavba odstavných ploch negativní zásah do biotopu tohoto druhu.

3. Rušení během provozu areálu

U hodnoceného lyžařského areálu se předpokládá průměrný provoz mezi měsíci prosinec až březen (dle aktuální sněhové pokrývky). Je bez pochyb, že navýšením kapacity přepravovaných a lyžujících osob dojde k jistému nárůstu hluku a celkového rušení v záměrem dotčeném území. Jak již však bylo opakovaně konstatováno, výskyt jeřábků ani chřástalů v území zjištěn nebyl, a

proto nelze ani zvýšení rušnosti a pohybu osob v zájmovém území považovat z pohledu ochrany jmenovaných předmětů ochrany za významný negativní vliv.

Významnost dílčích vlivů lze shrnout a kategorizovat dle pětibodové stupnice (kategorie -2 až +2) používané směrnou metodikou pro potřeby hodnocení záměru podle § 45i zákona č. 114/92 Sb.

Souhrn potenciálních vlivů záměru rozšíření lyžařského areálu u Filipovic na hlavní předměty ochrany PO Jeseníky

Druh vlivu	jeřábek lesní	chřástal polní
Rušení v průběhu stavby	0	0
Změna v charakteru biotopů	0	0
Rušení během provozu	0	0

Celkově lze shrnout, že všechny uvažované dílčí vlivy hodnoceného záměru budou mít nulový dopad na populaci jeřábka lesního a chřástala polního, osídlující území PO Jeseníky. Důvodem je zejména prokázaná skutečnost, že oba druhy ptáků se v území přímo či nepřímo dotčeném záměrem nevyskytují. Příčinou absence jeřábků a chřástalů v území je nedostatek vhodných lesních (v případě jeřábka) i nelesních (v případě chřástala) stanovišť.

6. Vyhodnocení kumulativních vlivů

Kumulativními účinky se rozumí dopady vyplývající z kombinace vlivů předkládaného investičního záměru s vlivy vyplývajícími z jiných existujících plánů nebo projektů, jež mohou ovlivnit lokality soustavy NATURA 2000 a předměty jejich ochrany. V případě posuzovaného záměru by se jednalo např. o výstavbu dalších lyžařských vleků, sportovních areálů, komunikací, či jiných investic, jež by mohly mít negativní vliv na populaci jeřábků a chřástalů na území PO Jeseníky.

Jelikož v území dotčeném plánovaným záměrem se oba předměty ochrany nevyskytují, a vliv záměru byl vyhodnocen jako nulový, nelze ani uvažovat o případných vlivech v souvislosti s kumulací jiných záměrů.

7. Návrh opatření minimalizující negativní vlivy (zmírňující opatření)

S ohledem na skutečnost, že výskyt jeřábků ani chřástalů nebyl v dotčeném území prokázán, není potřeba z pohledu ochrany těchto ptáků přijímat žádná speciální opatření. Jako prevenci před možnými negativními dopady je však možno doporučit některá omezení, která mohou být prospěšná také z pohledu ochrany jiných druhů ptáků či živé přírody jako celku.

- 1) Všechny stavební práce při budování sjezdových tratí a lanovek, jež jsou spojeny s nadměrným hlukem, by měly být realizovány v období mimo hlavní hnízdní sezónu ptactva – tedy mimo období od počátku dubna do konce června. Optimální dobou je v tomto pohledu podzim.
- 2) V průběhu prací je třeba minimalizovat narušení vegetačního a půdního krytu v celém dotčeném území. Narušené plochy je třeba upravit do původního stavu a zabránit rozvoji vodní eroze. Včasným osetím obnažených ploch bude zabráněno možnému šíření invazních druhů rostlin (např. třtina křovištní, starček vejčitý). K rekultivaci je třeba použít osivo složené ze semen autochtonních druhů rostlin.
- 3) Bylo by žádoucí zabránit vstupu lyžařů do okolních lesních porostů, nejlépe hustými výsadbami stromů a křovin na okrajích sjezdovek, které budou zároveň sloužit jako lesní lem chránící porosty proti větru. K tomuto účelu se nabízí použít dřeviny, které jsou preferovány jeřábky (především líska, vrby, jeřáb, olše, bříza). Aby byla zajištěna brzká funkčnost všech výsadeb, bude v prvních letech nutné pravidelně pečovat o jejich rozvoj (obžínání, ochrana proti okusu zvěře) a doplňovat uhynulé sazenice.
- 4) Veškeré aktivity plánované nad rámec běžného provozu lyžařského areálu (zejména závody) je třeba dopředu konzultovat a odsouhlasit příslušným orgánem ochrany přírody. Neměly by být zaváděny takové aktivity, které by výrazně zvýšily zatížení území hlukem.

8. Shrnutí a závěry

- ✓ Předmětem předkládaného posouzení dle § 45i zákona č. 114/92 Sb. je záměr na rozšíření lyžařského areálu u Filipovic (Olomoucký kraj). Rozšíření areálu zahrnuje prodloužení stávajícího vleku a sjezdovky a výstavbu odstavné plochy pro automobily.
- ✓ Záměrem dotčenou lokalitou soustavy NATURA 2000 je PO Jeseníky (kód CZ0711017), kde hlavní předměty ochrany tvoří dva druhy ptáků - chřástal polní (*Crex crex*) a jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*).
- ✓ Průzkumem nebyla zjištěna přítomnost ani jednoho z jmenovaných druhů ptáků v dotčeném území. Příčinou absence jeřábků a chřástalů v území je nedostatek příhodných stanovišť. Absence ptáků v území dotčeném záměrem byla potvrzena také místními znalci (zoolog Správy CHKO Jeseníky, lesní revírník).
- ✓ Mezi možné negativní vlivy záměru je uvažováno rušení v průběhu stavby, změna v charakteru zastoupených stanovišť a rušení v souvislosti se zvýšenou návštěvností areálu. Vlivem absence jeřábků a chřástalů v území je však možnost působení těchto dílčích vlivů hodnocena jako nulová.
- ✓ Za dodržení projektovaných technických parametrů záměru a respektování návrhů opatření lze konstatovat, že záměr na výstavbu lyžařského areálu u Filipovic **nebude mít významný negativní vliv** na předměty ochrany PO Jeseníky (chřástal polní, jeřábek lesní) ani ekologickou integritu této lokality.

9. Použitá literatura

- Åberg J., Jansson G., Swenson J. E., Angelstam P. 1995: The effect of matrix on the occurrence of hazel grouse (*Bonasa bonasia*) in isolated habitat fragments. – *Oecologia* 103: 265–269.
- ANONYMUS 2001a: Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/ 4.
- ANONYMUS 2001b: Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.
- Hudec K., Šťastný K. a kol. 2005: Fauna ČR: Ptáci, díl 2/I. Academia, Praha.
- Hora J., Marhoul P., Urbant 2002: Natura 2000 v České republice. Návrh ptačích oblastí. Praha.
- Chytrý M. a kol. (2001): Katalog biotopů ČR. – AOPK ČR, Praha.
- Klaus S., Sewitz A. 2000: Ecology and Conservation of Hazel grouse *Bonasa bonasia* in the Bohemian Forest (Sumava, Czech republic). In: Málková P. (ed.): Tetřevovití - Tetraonidae na přelomu tisíciletí. Sborník příspěvků z mezinárodní konference 24.-26.3.2000 v Českých Budějovicích: 138-146.
- Koubek P., Banaš M. 2000: Tetřevovití v Jeseníkách: možnosti přežití. In: Málková P. (ed.): Tetřevovití - Tetraonidae na přelomu tisíciletí. Sborník příspěvků z mezinárodní konference 24.-26.3.2000 v Českých Budějovicích: 19-25.
- Mathys L., Zimmermann N.E., Zbinden N. & Suter W. 2006: Identifying habitat suitability for hazel grouse *Bonasa bonasia* at the landscape scale. - *Wildl. Biol.* 12: 357–366.
- Montadert M., Leonard P. 2004: First results of a hazel grouse population study in the south-eastern French Alps. *Grouse News. Newsletter of the WPA/BirdLife/Species Survival Commission Grouse Specialist Group.* 28: 15-20.
- Saari L., Åberg J., Swenson J. E. 1998: Factors Influencing the Dynamics of Occurrence of the Hazel Grouse in a Fine-Grained Managed Landscape. *Conservation Biology* 12 (3), 586–592.
- Saniga M. 2002: Nest loss and chick mortality in capercaillie (*Tetrao urogallus*) and hazel grouse (*Bonasa bonasia*) in West Carpathians. *Folia Zool.* – 51(3): 205–214.
- Šťastný K., Bejček V., Hudec K. (2006): Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice. Aventinum, Praha, 463 pp.
- Směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků
Nařízení vlády 599/2004 Sb., ze dne 27. října 2004, kterými se vymezuje Ptačí oblast Jeseníky.
Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

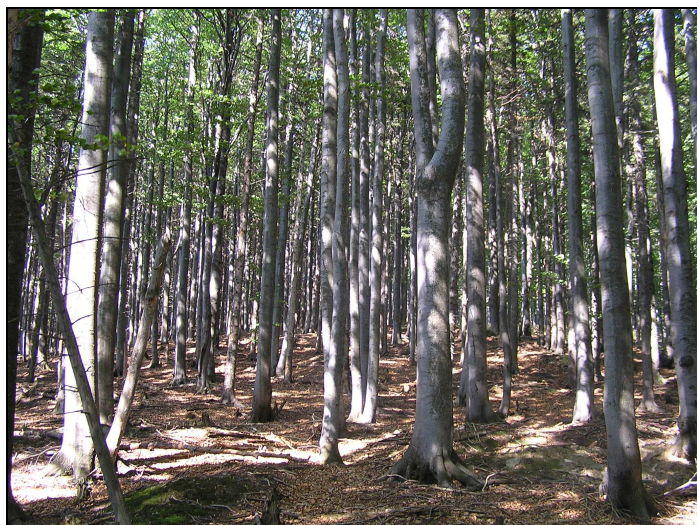
FOTOPŘÍLOHA

Pohled na stávající vleč a sjezdovku u Filipovic

Mladé smrčiny, do kterých bude prodloužen vleč a sjezdovka

Interiér navazujících bučin, jež nebudou záměrem dotčeny

Kulturní louka určená k výstavbě odstavných ploch